

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, poštni predal št. 168.

Telegrame: »Napreje«, Ljubljana.

Čakovni račun št. 18.907.

NAPREJ

Stane mesečno Din 25—
za inozemstvo Din 35—

Oglasi:

Prostor 1×55 mm 60 par. Mali oglasi: besede
60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
priročijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja začasno le enkrat na teden in stane mesečno 6 dinarjev.

Letnik VII., številka 46.

Četrtek

„Naprejeva“ številka

Izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo

Kmetško-delavske zveze

Stane letno 72 Din — mesečno 6 Din

Vsem krajevnim organizacijam SSJ in KDZ.

Seja načelstva SSJ in KDZ, ki se je
vršila dne 10. t. m. v Ljubljani, je
po pooblastilu izvrševalnega odbora
sklenila sklicati

XVII. redni strankin zbor,

ki se bo vršil 1., 2. in 3. januarja 1926
v Trbovljah. (Čas in prostor bomo ob-
javili naknadno.)

Začasni dnevni red:

1. Otvoritev zbora, verifikacija man-
datov, volitev predsedstva.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Izpopolnitev strank. programa.
4. Nacionalno vprašanje. — Inter-
nacionala.
5. Strokovne organizacije in stranka
(Skupni dom).
6. Organizacijska vprašanja in tisk.
7. Delavska zbornica in socialno za-
varovanje.
8. Volitev načelstva, izvrševalnega
odbora in nadzorstva.

3. januarja bo zborovanje »Kmetško-
delavske zveze«.

Začasni dnevni red:

1. Agrarno vprašanje in socialna de-
mokracija.
 2. Sprememba pravil.
 3. Volitev načelstva in osrednjega od-
bora.
 4. Razno.
- Eventualni predlogi morajo biti
poslani centralnemu tajništvu najpoz-
neje do 15. decembra t. l. (na naslov:
Ljubljana, pp. 168).

Predlogi za XVII. strankin kongres v Trbovljah.

Načelstvo je predebatiralo glavne
točke dnevnega reda in pooblastilo
tajništvo, da objavi predloge načel-
stva za kongres. Predlogi bodo objav-
ljeni v »Napreju« pod naslovom:
Predlogi za XVII. strankin kongres v
Trbovljah.

Vsak član naj te predloge preštudi,
na članskih zborih jih predebatira
in krajevne organizacije naj poš-
ljejo svoje dopolnilne predloge pravo-
časno, da se objavijo v listu. Zgagarji
so odšli iz stranke, zato se bo kongres
lahko resno bavil z načelnimi vpraša-
nji socializma.

a) Ime stranke.

Jugoslovanska soc. demokratska
stranka je od svoje ustanovitve l. 1897
pa do prevrata vztrajala na stališču
razrednega boja in internacionalizma.
Tudi srbsko soc. dem. stranka je osta-
la zvesta socialistični politiki ter je v
najtežjem času, ko so voditelji veli-
kih strank podlegli vplivu naciona-
lizma in militarizma, l. 1914 odločno
glasovala proti vojni. Ime jugoslovans-
ke socialne demokracije je torej
ostalo neomadeževano v najtežjih voj-
nih časih.

Po prevratu, ki je stranko organiza-
cijsko odrezal od velikega dela nje-
nih članov v Primorju, pa so nekateri
voditelji konsumskih organizacij, ki
so še med vojno zapletli stranko z
oportunistično politiko »Vojne zveze«
v svoje finančne mreže, za zeleno mi-
zo kapitulirali s strankinim progra-
mom ter se zvezali s kapitalisti, s he-
gemonističnimi centralisti in naciona-
listi za cepno ministrovanja, čeprav je

Pravico udeležbe (§ 26. organiza-
cijskega pravilnika): Vsaka organi-
zacija, ki je pravilno obračunala za
zadnje tri mesece pred dnevom skli-
canja, ima pravico do enega delegata,
večje organizacije pa za vsakih 50
članov po enega, pri čemer se ostanki
pod 30 ne upoštevajo, 30 ali več čla-
nov pa šteje za 50. Število delegatov
se računa na temelju povprečnega
števila članov zadnjih treh mesecev.

Za vsakega delegata naj bo izvo-
ljen tudi po eden namestnik.

Razen § 26., ki ga objavljamo, opo-
zarjamo na vse določbe organizacijs-
kega pravilnika, posebno na §§ 24.
do 32.

Potne stroške delegatov morajo
plačati organizacije same. Pravico in
dolžnost udeležbe imajo tudi vsi člani
načelstva, izvrševalnega odbora in
nadzorstva. Odborji posameznih orga-
nizacij naj naznanijo imena izvoljenih
delegatov ter njihovih namestnikov
najpozneje do 15. decembra 1925 cen-
tralnemu tajništvu v Ljubljani, da do-
be pravočasno delegatske izkaznice.
Gostje, ki se priglasijo pokrajinskemu
tajništvu do 15. decembra, bodo imeli
zagotovljen sedež. Drugi dobe izkaz-
nice za goste na licu mesta, dokler
bo zadoščal prostor.

V Ljubljani, 10. novembra 1925.

Načelstvo SSJ in KDZ.

večina srbske proletarske soc. demo-
kracije kompaktno obsodila ministe-
rijalizem in oportunistizem.

To je dovedlo do razkola v stranki.
Levičarji v stranki so začeli uvidevati
— dasi nejasno — kam vodijo stranko
socialpatrioti, ki so začeli teptati v
stranki vsako demokratično ureditev.
Namesto da bi v okviru organizacije
vodilo boj za odpravo oportunistične
politike, je levičarsko vodstvo izstopi-
lo iz stranke in ustanovilo sociali-
stično stranko, ki se je na Vukovars-
kem kongresu združila s komuni-
stično stranko.

Po nesrečnem izstopu levičarjev iz
stranke so zavedni socialni demo-
krati vodili dalje boj za zmago socia-
lističnih načel posebno s pomočjo na-
čela javnosti, progresivnega davka in
javnih računov. Ta boj je posebno
oteževalo centralno vodstvo SPJ, ki
je očitno podpiralo koruptno in nesocia-
listično politiko in njene zagovornike.

Ko so pa temeljni socialistični prin-
cipi končno zmagali na celjskem kon-
gresu, je kapitalistično sorodstvo za-
pustilo stranko, ustanovilo najprej
»Rdeči prapor« in ko je ta propadel
— »Socialista«. To kapitalistično so-
rodstvo vodi zloglasno nesocialistično
politiko v vseh političnih vprašanjih
SHS države. V zadnjem času so se
merodajni politiki te grupe zopet
spremenili, zavzeli so stališče sindi-
kalizma ter tako pretrgali zadnjo nit,
ki jih je vezala s socializmom.

Poleg teh disidentov zlorabljajo
socialistično ime tudi takozv. narodni

socialisti, krščanski socialisti in vsi
drugi kapitalistični agenti.

Od vseh takih in podobnih agentov
se je naša stranka ločila že pred skoraj
30 leti s tem, da se je imenovala
socialno demokratično.

Demokracija pomeni vlado ljud-
stva, socialna demokracija — vlado
dosedaj izkoriščenega in tlačnega
ljudstva po načelih socializma.

Vsi drugi lažisocialisti pa se ravno
v tem razlikujejo od pravih socialnih
demokratov, da ne verujejo v ljud-
stvo, da jim je proletariat samo pred-
met, lestevica, po kateri plezajo med
kapitaliste.

Ker socialpatriotje niso niti demo-
katično čutili, temveč so načela so-
cialne demokracije prodali za mini-
strske stolčke in dobičkanosne službe,
zato se je tudi, ko so oni vladali v
stranki, spremenilo strankino ime
predvsem na ljubo kapitalističnim de-
mokratarjem, s katerimi so bili v
zvezi.

Od tedaj je delavstvo doživelo po-
raz za porazom. Ti porazi pa so za-
vedno delavstvo še bolj združili. Danes
že spoznavajo vsi resnični social-
ni demokrati, da je bila politika teh
lažisocialistov napačna in da je ne-
obhodno potrebno vrniti se k sociali-
stičnim načelom Marksa, Engelsa in
drugih velikih proletarskih borcev za
socialno demokracijo.

Marks in Engels sta imenovala prvo
internacionalo komunistično. In še
danes je mnogo odličnih borcev za
socializem, ki se tako imenujejo. Ven-
dar je komunistično ime v Jugoslaviji
na zelo slabem glasu radi pučistovske
politike takozvanih skrajnih levičar-
jev, ki se danes poslužujejo tega
imena.

Iz vseh teh razlogov, posebno pa
še zato, ker se naša stranka opira na
vso dobro tradicijo socialno demokrat-
skega pokreta na svetu, a zmetuje
izdajstvo lažisocialistov in ker se naša
stranka bori za zmago socialne de-
mokracije, to je za zmago proletar-
skega razreda in socializma, predla-
gamo kongresu:

da se vrnemo k staremu, v državi
SHS neomadeževanemu imenu in se
imenujemo **Jugoslovanska socialna
demokratična stranka.**

b) Spopolnitev programa.

V splošnih načelih našega progra-
ma, ki je bil od par sodrugov v Beo-
gradu brez javne debate sprejet, je
dovolj dobro karakterizirana doba
razvijajočega se kapitalizma. Vendar
je že danes v razvitejših deželah ka-
pitalistični sistem v razpadanju, to je,
ruši se osnovni princip kapitalistič-
nega gospodarstva: svobodna konku-
renca. Delniške družbe, ki vedno
bolj izpodrivajo privatne kapitaliste,
že danes obvladujejo najvažnejše in-
dustrije. Karteli, sindikati, trusti in
monopoli, v katerih je združenih po-
več industrij ne samo ene države, so
danes faktični gospodarji produkcije.
Oni diktirajo cene najvažnejšim su-
rovinam in produktom ter tako one-
mogočajo svobodno konkurenco.

Bančni kapital se je ozko zvezal z
industrijskim in ustvarja ogromne
koncerne, ki stremijo za vedno večji-
mi tržišči. Ker pa so nerazvite dežele
kot kolonije in polkolonije že razde-
ljene na interesne sfere najmočnej-

ših velesil, je vedno večja nevarnost
imperialističnih vojn, t. j. vojn med
velesilami, ki hočejo druga drugi iz-
trgati interesne sfere. Taka velika
vojna je bila tudi svetovna vojna od
leta 1914—1918.

Radí ruske revolucije in revolucij
v Nemčiji in Avstro-ogrski so morali
imperialisti prekiniti svetovno vojno,
da bi jo ob prvi priložnosti zopet ob-
novili. Zato se neprestano oborožuje-
jo na kopnem, na vodi in v zraku.
Ogromne vsote izdajajo države za ob-
oroževanje in to danes, ko še niso
zacepljene rane zadnje vojne.

Vojna v Maroku, v Siriji, revolucija
na Kitajskem, nemiri na Balkanu in
v drugih deželah pričajo, da mirovne
pogodbe imperialistov ne zadovoljuje-
jo, temveč ustvarjajo vedno večje
nezadovoljstvo. To tudi v kapitalistič-
nem sistemu ne more biti drugače:
imperialistični kapitalizem ne more
živeti brez nasilja, brez vojne.

Jugoslavija in ostale balkanske de-
žele so finančno tako odvisne od vele-
sil, da jih lahko imenujemo polkolo-
nije. Delavno ljudstvo teh dežel nosi
dvojno breme — ono mora nasiliti
profitaželjne svoje kapitaliste in po-
vrhu še plačevati ogromne obresti od
financijskih obveznosti drugim drža-
vam.

Mirovne pogodbe imperialistov tudi
na Balkanu niso pravične. Velik del
Jugoslovancev je podvržen nasilju ita-
lijanskih nacionalistov, ki jemljejo
našemu ljudstvu osnovne pravice —
pravico samouprave in izobrazbe v
maternem jeziku.

Nacionalna vprašanja so ozko zve-
zana s kolonialnimi. Dokler se torej
ne zruši kapitalistični sistem koloni-
alnega izkoriščanja, tudi ne bodo re-
šena nacionalna vprašanja.

Uvažujoč vse to, predlagamo:

V odstavku 1., str. 8., strankinega
programa se na koncu odstavka kot
točka 3. pristavi:

3. Kapitalistično gospodarstvo je
zavladalo koncem XIX. stoletja po
vsem svetu. Nerazvite dežele in za-
ostali in mali narodi so razdeljeni na
interesne sfere med velesile kot kolo-
nije in polkolonije. Kot polkolonije
moramo smatrati tudi balkanske de-
žele, ker so finančno popolnoma od-
visne in pod kontrolo velesil.

Politiko teh velesil diktirajo inte-
resi delniških družb, sindikatov, tru-
stov, kartelov in koncernov, ki ob-
vladujejo večji del najvažnejših pro-
dukcijskih sredstev. Z razvitjem teh
je kapitalizem vstopil v svojo končno
fazo, v takozvani imperialistični ka-
pitalizem.

Imperialistično epoko kapitalizma
označujejo sledeči pojavi:

a) Svetovni trg je že razdeljen med
glavne velesile.

b) Mesto svobodne konkurence
vedno bolj prevladuje monopol sindi-
katov, trustov, kartelov in koncernov,
ki diktirajo cene produktom in suro-
vinam.

c) Bančni in industrijski kapital je
vedno ožje spojen v takozvani finančni
kapital, ki potom izvoza kapitala,
mednarodnih posojil in drugih opera-
cij finančno obvladuje svet.

d) V razvitih deželah je proleta-
riat tako narastel, da samo delavstvo
predstavlja večino prebivalstva in je

na ta način delavna sila odločujoč gospodarski faktor.

e) Boj za tržišča in boj za diktiranje trgovskih pogodb med velesilami je vedno hujski ter je dovel do svetovne vojne 1914—1918.

f) Svetovna vojna se je začela spreminjati v letih 1917, 1918 in 1919 v državljansko vojno, ki je odstranila reakcionarne monarhije iz Evrope. V evropskih razvitih državah se bije končni boj proletarskega razreda proti kapitalističnemu v vseh institucijah družabnega življenja. Socializem ni več samo znanstvena teorija, temveč zmaguje v vseh panogah družabnega življenja. Zavedajoč se ogromne odgovornosti delavske politike v takem času in ne izgublajoč končnega cilja socializma izpred oči — a upoštevajoč dejstvo, da se Jugoslavija šele razvije iz ideoloških in gospodarskih spon fevdalnega sistema, postavlja jugoslovanska socialna demokracija sledeče aktualne zahteve:

A. K balkanskemu vprašanju.

Jugoslovanska socialno demokratična stranka poudarja v smislu balkanske konference leta 1909 in balkanske soc. konference leta 1910 ter vseh ostalih balkanskih razgovorov ponovno:

1. Da je za mirno ureditev balkanskih dežel edina rešitev v federativni republikanski zvezi vseh balkanskih narodov in držav.

2. Da je potrebna najtesnejša zveza med socialno-demokratičnimi strankami vseh narodnosti slovanskih in neslovanskih, ki živijo na Balkanu, za boj proti hegemonističnim in šovinističnim tendencam in za pravo ljudsko demokratično zvezo vseh dežel na Balkanu.

B. Ker je hegemonistični centralizem glavna ovira mirnega sporazuma med narodi v SHS, se predlaga, da se točka 1. (na str. 11.) naših običajnih političnih zahtev v SHS glasi sledeče:

1. Edinstvo države z enim zakonodajnim telesom in z eno parlamentarno republikansko vlado za vse skupne zadeve SHS. Popolna pravica samoodločbe in samouprave za vse narode v državi, pokrajini, okrožju, okraju in občini.

Točki 2. se doda:

Odprava vseh zakonov, ki omejujejo državljanske pravice, zlasti svobodno besedo, svobodno izražanje prepričanja, svobodo zborovanja in združevanja.

Fašizem in nacionalno vprašanje.

Nedeljsko protestno zborovanje akademске mladine, katerega se je udeležilo par tisoč ljudi najrazličnejše starosti in poklicev, je pokazalo na eni strani silno in upravičeno ogorčenje nad fašistovskim terorjem v Italiji, ki brezobzirno tepta osnovne državljanske pravice narodnih manjšin in opozicionalnih organizacij, a na drugi strani so govorili na tem zborovanju — sicer »temperamentni« in navdušeni — kakor tudi medklici in gesla, ki so jim kar od kraja navdušeno ploskali, pokazali vso nezavednost vodečih akademskih krogov v nacionalnem vprašanju. Manifestirali so tako miselno nedoslednost, kakršne ne bi pri-

Delavska zbornica.

V naši občini so bogataši tako odrali ljudstvo, da je ljudska izobrazba padla na ničlo. Ljudje so delali samo za golo življenje.

Kakor je za tako občino razumljivo, so bili v občinskem odboru samo bogataši, izmed delavnega ljudstva pa samo taki, ki so bili z bogataši v sorodu. Volilna pravica je bila sicer enaka in ljudstvo bi bogataše lahko preglasovalo, toda brez izobrazbe in brez časa za javne posle se je le prerado dalo zapeljati, da je volilo sorodnike bogatašev.

Tako se je razvilo človeštvo v tisti občini na dvoje vrst: ena vrsta je živela brez posebnega dela zelo udobno in prijetno, druga pa je delala kakor živina in živela pa je tudi kakor živina. To ni bilo več človeštvo, ampak neka posebna vrsta človeku podobnih živali. Če bi ne bilo tistih sorodnikov,

čakovali od mladine, ki je preživela svetovno vojno in povojne revolucije.

Če primerjamo te vodilne akademske kroge z našo revolucionarno mladino v letih 1912 do 1914, ki je svoj nacionalni boj vezala z revolucionarno demokracijo vsega sveta, moramo ugotoviti, da današnji akademiki ne poznajo niti abe nacionalnega vprašanja sploh, posebno pa ne jugoslovanskega, še manj pa slovenskega. (Izjeme so med njimi.) Zob za zob, kri za kri, solza za solzo, to so pač gesla, ki spadajo v stari testament, nikakor pa ne v 20. stoletje! »Uzdajmo se u svojo srečo!« »Bog kaznuj to Italijo!« so parole, ki se lepo čitajo v narodnih pripovedkah in pesmih. Ali danes nismo več v oni mitični dobi razvoja, ko so take parole užigale. Nobeden od govornikov ni pokazal bistva fašistovskega terorja, niti bistva italijanskega imperializma, niti načina, kako naj se mali narodi bore proti imperializmu velikih.

Bistvo vseh izvajanj, posebno pa predstavnika »Orjune«, ki ima enako politično ideologijo kakor fašisti, je bilo: vzgajajmo narod in sebe v mržnji do italijanskega naroda, s katerim je mogoče samo eno zблиžanje: ob Soči z orožjem v rokah. — Doli italijanski Mussolini, živel jugoslovanski Mussolini, doli Italija — živila Jugoslavija!

Vidimo torej interesantnost, da so vodilni ljudje protestne akcije proti fašistovskemu nasilju plavali povsem v ideologiji italijanskega fašizma. (Izveti moramo izvajanja akad. Vatoveca.)

Kaj se to pravi? To, da je fašizem že obvladal možgane večine akademikov. Da zavlada fašizem še nad njih srci in telesi, to bo neizogibna posledica take ideologije. Fašizem lahko triumfira, ko bo čital govore na tem protestnem shodu.

Nikakega povoda za triumf pa ne bi imel, če bi spoznal to mladino kot dosledno revolucionarno in borbena predvsem tudi pri reševanju nacionalnega vprašanja v lastni državi. Nacionalno vprašanje tudi v Jugoslaviji še ni rešeno. Kje je akademska mladina tu zastavila svoje sile, da ga pomaga rešiti? Ravno na tem protestnem shodu je pokazala, da se doslej še ni resno bavila z njim.

In ravno na tem shodu bi bila morala pokazati smernice, po katerih se moramo boriti, da trajno in pravično rešimo nacionalno vprašanje:

Vsak narod ima pravico do popolne samoodločbe in samouprave. Ta pravica seže tako daleč, da ima vsak narod tudi pravico, odcepiti se od države, ki mu ne da živeti.

Vsak narod se mora boriti za samoodločbo, za samoupravo in za demokratično ureditev države najprej pri sebi. Zlasti v Jugoslaviji morajo dobiti vsi narodi in vse narodne manjšine tiste pravice, ki jim pritičejo, če se hočemo upravičeno in uspešno postaviti za pravice jugoslovanskih narodnih manjšin v Primorju in na Koroškem.

Kapitalizem, ki se je razvil v imperializem, ima najmočnejšo oporo v tem, da tlačil ljudstvo v nacionalnih državah in pretvarja v kolonialne vse male narode. Zato imajo vsi mali narodi naravnega zaveznika v zavednem internacionalnem proletariatu, ki že z uspehom ruši temelje kapitalističnega imperializma. Fašistovski teror se je obrnil z isto silo kakor proti narodnim manjšinam tudi proti vsem svojim domačim nasprot-

ki so posredovali med obema vrstama, bi se s časom iz druge vrste razvila popolnoma drugačna vrsta živali, z mešanjem in križanjem se je pa to preprečilo in znanstveniki so še vedno trdili, da spada tudi druga vrsta še med ljudi. Za razlikovanje so pa imenovali prve kapitaliste, druge pa proletarijat. Znanstveniki so tudi zavrgli označbo vrsta, češ, to nista dve posebni vrsti, ker spadata obe pod znanstveni pojem človeka, ampak je edino pravilno rabiti označbo razred. Kapitalisti in proletarci tvorijo dva razreda, v sredi med obema pa se nahaja kapitalistično sorodstvo, ki spada h kapitalistom, ki se pa še ne more končno javno tja prištevati, ker še ni dovolj bogato.

Zgodilo se je pa, da so se kapitalisti med seboj grdo stepili. Ker jim je bilo žal lastne krvi, so pošiljali v boj proletarce. Pri tem so proletarci spoznali, da so zmožni še tudi za kaj dru-

nikom. In v tej fazi razvoja je jasno, da so vsi demokratični elementi zavezniki narodnih manjšin v Italiji, revolucionarni proletarijat pa še prav posebno. Kdor pa pri nas dela na tem, da vzgajamo naš narod v mržnji do italijanskega, pa je naravni zaveznik italijanskega fašizma in imperializma.

Za poznavalce čaja Colombo Ceylon tea

KJE SE
KUPI?
Le pri trvdki
Josip Petelin
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vdi.
Najbolji šivalni stroj za rodbinsko ali
obitno rabo, svetovno znanih znamk
Grizner - Adler - Phonix.
Istolam posebne dele za stroje in kole-
sa, igle, olje, jermena, pnevmatika.
Pouk o vezenju na stroj brezplačen! —
Večletna garancija! Ne velko! Ne malo!

CAKAO VAN CASTER je vendar najboljši

Razno.

r Sodr. Leskošek ni bil aretiran 26. oktobra, kakor smo zadnjič pomotoma poročali, temveč je bilo tega dne izdano zaporno povelje zanj. Aretiran pa je bil 29. oktobra, in sicer radi suma hudodelstva po čl. 1. točka 1. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 4. 8. 1921. — Hišna preiskava se je vršila tudi pri predsedniku podružnice Unije stavbinskih in porcelanskih delavcev v Libovju. Tudi tam so zaplenili nekaj »Kom. manifestov« in drugih brošur. — Kako in kaj je torej z Leskoškovo aretacijo, bo vsakemu zavednemu delavcu zdaj že jasno. O denuncianstvu in denunciantih se bomo pa o priliki že še zmenili. »Delavec« sodr. Leskoška zdaj, ko se ne more braniti, prav pridno napada. Tudi za to pride obračun. Zanimivo pa je, da niti »Del. km. liste«, niti »Socialiste« niti »Delavec« ne pišejo nič o zaplenitvi »Kom. manifestov«. Če bi »Napreje« molčal na kako reakcionarnost, kako bi bili padli po njem! Zato: tudi za to bo zavedni proletarijat obračunal z vami.

r Dvojna mera. V »Svobodi« morajo biti delegati za kongres vsaj 1 leto organizirani. V Trbovljah je to obveljalo, v Ljubljani pa ne. Povsod je šlo za neodvisneže, ki so letos vstopili, toda tudi med temi je razlika in za delegate se smejo izvoliti le taki, ki jedo iz roke. Drugi niso zanesljivi, če bodo hoteli iti za pastirjem čez drn in strn kakor Štukelj.

r Shode nam prepovedujejo, če jih ne naznamo! V nedeljo se je to zgodilo v Hrastniku, julija pa v Kranju (uvodnik »Napreje« št. 31). Druga okrajna glavarstva se držijo ustave, ki pravi v § 14.: »Državlani imajo pravico združevanja, zborovanja in dogovarjanja. Podrobnosti o tem bo določil zakon. Na shode se ne sme hoditi z orožjem. Shodi pod milim nebom se morajo naznani pristojni oblasti 24 ur prej.« Celjsko glavarstvo pravi, da to ne velja, ampak da bo stari avstrijski paragraf tepel ljudstvo vse do takrat, ko dobimo zakon s podrobnostmi. Če gospoda tega zakona ne da, ostanemo avstrijakanti

gaga, ne le za tlako. Spoznanje pa rodi zopet novo spoznanje, tja do spoznanja človeškega dostojanstva. Ko so proletarci spoznali, da so ljudje, so zahtevali tudi pravic, in ker jih je bilo mnogo več ko kapitalistov, so svoje pravice tudi res dobili.

Da ne bodo pozabljene, so bile te pravice tudi napisane in čuvar občinskega pečata je pritisnil pečat nanje in ves odbor jih je lastnoročno podpisal. Tam je stalo n. pr. v § 4. prav razločno napisano, da so pred zakonom vsi občani enaki in da oblast vse enako brani. Zlasti pa je bilo povedano, da uživa delo vsestransko zaščito, tako da je s temi pravicami postal proletarec polnopraven občan in človek. Za slučaj pa, da bi mu bile njegove pravice od kapitalistov na kakršenkoli način zopet prikrajšane, mu je bila priznana pravica združevanja in obrambe.

Tako je bil dosežen mir med obe-

do groba? Sicer pa — ali bo veljal zakon, če bo zahteval, naj se shodi v zaprtih prostorih naznanjajo 3 dni prej, dočim za shode pod milim nebom zadošča 1 dan? Ali velja ustava ali avstrijkanstvo?

r Trboveljske občinske volitve so že razpisane.

r Enotna fronta. Delavska zbornica (Uratnik) »Svoboda« (Bitežnik) in neodvisneži (Štukelj) so pod vodstvom A. Kristana v kavarni sklepali, pa ne vemo o čem. Bajje, kako bi pogasili gorečo streho nad SPJ. Drugi pravijo, da so vršili le duhovno pripravo za nedeljski kongres »Svobode«. Lahko, da je oboje prav. Delavci pravijo, da taki konventikli niso demokratični, pač pa demokratarski (SDS). Mi pa ne maramo nikomur delati krivice, zato pravimo, da najbrž ni šlo za politiko, ampak so se le iz osebnega prijateljstva zbrali pri kavi.

Jed, ki nam ne diši, nas tudi ne redi! Vživaj makarone in špagete znamke »Pekatec«, ki so razmerno cenejše, ako upoštevaj vrednost, ki obstojajo iz zdroba, jaje in mleka. Dobijo se v ½ kg zavojih.

RESOLUCIJA O DELAVSKI ZBORNICI.

Trbovlje. Na javnem shodu, ki ga je priredila krajevna organizacija SSSJ in KDZ v Trbovljah dne 12. novembra v dvorani pri Fortegu, je bila po referatu s. Bernota in po debati, v katero sta kot protigovornika posegla kristanovca Klenovšek (SPJ) in Pribršek (neodvisnež), je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

1. Delavska zbornica je potrebna.
2. Svoje delo naj vrši javno in parlamentarno, da bo vredna svojega imena.

3. Volitve v Delavsko zbornico naj se vršijo brezpogojno ter se morajo priznati vse strokovne organizacije, da so upravičene vlagati za te volitve kandidatne liste, če se priglasijo za registracijo pred razpisom volitev, ne pa da bi imel upravni odbor Delavske zbornice pravico, katerokoli organizacijo odkloniti.

Prva točka je bila sprejeta, da ne bodo demagogi mogli govoriti, da smo proti delavskemu parlamentu. Druga točka je jasna, delavci ne marajo, da bi kristanovska gospoda o delavskih milijonih sklepala v tajnih konventiklih, javne seje pa sklicevala na vsake kvatre enkrat po par ur, da nikdar ni časa za parlamentarno debato. Tretja točka je bila pa potrebna, ker Unija stavbinskih delavcev in KDZ še zdaj nista prešli pismenega potrdila, da sta registrirani in se tajnik Delavske zbornice Uratnik izgovarja, da mora o registraciji teh dveh organizacij šele odbor sklepati. Torej za demokratarske, klerikalne in kristanovske organizacije ni treba sklepati, te se registrirajo kar na priglas, Unija stavbincev in KDZ pa, ki ne marata iti v enotno fronto, ampak zahtevata poštenih volitev, te dve morata čakati na milost kristanovskih upravnih odborov! Klenovšek se je spozabil tako daleč, da se je pred glasovanjem o resoluciji še drugič priglasil k besedi in razlagal, da KDZ ni strokovna organizacija in da zato ne more biti priznana. To se pravi, da Klenovšek veruje demokratarski Uniji na besedo, KDZ mu bo morala pa šele z de-

ma razredoma in bilo je pričakovati, da se povrne tudi blagostanje. A prišlo je drugače.

Kapitalistom se ni hotelo delati, zato so premišljevali, kako bi zopet uvedli stare čase. V ta namen so se poslužili delomrznih proletarcev, ki bi tudi rajši stare čase nazaj. Ti delomrzneži so vprizorili razne neredne in še celo nekaj pobojev, vse to ne na lastno pest, ampak baje v imenu proletariata. S tem so dali kapitalistom priliko, da so izsilili izjemne zakone, po katerih so proletarci izgubili svojo enakopravnost in da so kmalu padli zopet v staro suženjstvo. Tudi pravica združevanja jim je bila pod temi izjemnimi zakoni zopet odvzeta, oziroma tako omejena, da so se smeli združevati samo v organizacijah kapitalističnega sorodstva. V te organizacije pa delavci niso hoteli vstopiti, zato je ostal proletarijat razcepljen in potlačen, le mala peščica je bila, ki se je

lavei dokazati, da je strokovna. No, ta dokaz je dobil takoj na licu mesta, vsi brez razlike so sprejeli tudi tretjo točko resolucije in niti Klenovšek se ni upal glasovati proti, čeprav je bil pozvan, češ, če je govoril proti, naj še glasuje proti. Ni imel korajže.

O taktiki strokovnih sekcij

»Skupni dom« ni ustanovljen zato, da bodo razni tajniki in nadtajniki preskrbljeni, tudi ne zato, da se bo zaupnikom dobro godilo, ampak zato, da se bori v razrednem boju na strani delavskega razreda proti kapitalističnemu razredu za dosego socialističnih ciljev, to je, da dosego tiste družabne ureditve, pri kateri bodo zaslužki odgovarjali delu, ne pa slučajno ali celo samovoljno lastnikov delavnih sredstev.

Če hoče »Skupni dom« ta cilj sploh kdaj doseči, ne sme na način nekdanjih strokovničarjev obljubljeni stavkovne taktike, češ, plačujte visoke prispevke, kadar nas bo dovolj in kadar bomo imeli velik stavkovni fond, bomo zastavkali in prisilili kapitaliste, da se nam udajo na milost in nemilost. Ta »taktika« je dandanes popolnoma brez smisla, kati nihče ne spravi našega delavstva v stavko, pa čeprav bi prišel sam K. Marks jo priporočal. V brezposelnosti je stavka nesmisel, in če se kje vrši, jo vršijo nezavedni delavci pod vplivom plačanih kapitalističnih sorodnikov zato, da spravijo še več delavcev v brezposelnost in bedo, ali pa da se delo ustavi, ker podjetniki nimajo naročil ali pa ker hočejo popravljati svoje tovarne itd. Bile so stavke že tudi vpriporjene samo zato, da so se izčrpale blagajne delavskih organizacij in da so se po brezuspešni stavki delavci obrnili od svojih organizacij proč, češ, saj ni vse skupaj nič. Ta »taktika« ima torej namen delavski razred oslabil, ne pa ga podpreti. To pa tem bolj, ker tudi najvišje stavkovne podpore niso zadostne za življenje in tudi če bi bile — bi delavce demoralizirale.

»Skupni dom« ne odklanja stavke absolutno. So slučajni, v katerih je potrebna. A danes takega slučaja skoro da ne more biti. Tem bolj, ker si pametne stavke (razen kratke, demonstrativne) nikakor ni mogoče misliti brez železničarjev. Teh pa danes ne spravi v stavko nihče, niti sam peklenšček ne, pa tudi bog ne; ne katoliški, ne pravoslavni.

Organizacijo dela je treba izpremeniti. Treba je ustanoviti socialistično organizacijo dela, ki bo sama lastnica delavnih sredstev in ki bo sama z lastnim delom posegla v produktivni boj. Zato je treba boljše izobrazbe delavstva in večje njegove združitev. Izobrazilo se delavstvo ne bo, če se ne bo združilo, združilo pa se ne bo, če ne bo izobraženo. Zato mora iti oboje roko v roki.

»Skupni dom« je idejno že zmagal. O tem ni nikakega dvoma, saj si že nihče več ne upa nastopiti stvarno proti njemu. Zastonj izživamo na-

sprotnike, naj povedo, kaj jim ni všeč. Le redkokdaj se kdo zareče in pove, da ne mara »Skupnega doma«, ker bi potem dobili besedo tudi tisti, ki »se niso še ničesar naučili«, oni pa, učeni kapitalistični hlapci, »ki že vse znajo«, oni bi izgubili svoje lepe plače in postranske profite. Le redkokdaj se kdo tako zareče, strašno se bojijo, da ne bi delavstvo spoznalo buržujškega socializma tudi odznotraj.

Idejna zmaga »Skupnega doma« pa delavstvu nič ne koristi. Na vsak korak najdeš delavca, ki hvali »Skupni dom«, da si misliš, no, ta je pa gotovo med prvimi člani. Ko ga vprašaš, se izkaže, da sploh še ni član. Od take hvale nima nihče ničesar, kvečjemu nasprotniki, ki se smeja, ker se čakavcev prav nič ne bojijo.

Idejna zmaga torej sploh ni zmaga, dokler se delavstvo tudi gospodarsko ne pridruži »Skupnemu domu«, dokler ne začne vseh svojih bojev bojevati potem sekcij »Skupnega doma«. Kdor misli, da je n. pr. »Svoboda« nevtralna in zato tam sodeluje, da bo delavstvo prej izobraženo, mu ni zameriti. Pač pa mu moramo zameriti, če ni član »Skupnega doma« in če še vedno ne sodeluje v njegovi izobraževalni sekciji. Če so naši člani kot konsumenti organizirani v Konsumentnem društvu za Slovenijo, je to prav. Ni pa prav, če niso člani konsumentne sekcije »Skupnega doma«. Esperantistu se ne čudimo, če je v nevtralnem esperantskem društvu, ne vemo pa, če res čaka od tam rešitve proletariata in zato se čudimo, zakaj se ne vpiše v esperantsko sekcijo Skupnega doma. Vsak ima tudi pravico biti organiziran v profesionalnih strokovnih organizacijah, n. pr. v Kmetijski družbi, Rudarski zvezi, v zvezi babic, učiteljev, kovinarjev, tipografov itd. Vsak bi moral sam znati ločiti, ali je njegova stroka organizirana res nevtralna, ali pa je le filijalka SPJ in torej odvisna od kapitalizma; če je nevtralna, bi lahko v nji ostal, če pa je le filijalka, bi moral izvajati posledice. V obeh slučajih pa bi moral biti v strokovni sekciji Skupnega doma, če je razredni bорец. Zenske so zelo rade nevtralne, zato imajo tudi mnogo nevtralnih društev, v ženski sekciji Skupnega doma je pa zelo malo članic. Nam se pa zdi, da bi morale imeti nevtralne žene samo eno društvo, če bi bile res nevtralne. Ali ne? Pa je z njihovo nevtralnostjo prav tako, kakor z železničarsko, čim bolj govorijo o svoji nevtralnosti, tem več društev imajo, ki se med seboj kregajo, kakšna mora biti nevtralnost. Potem pa begajo med obema frontama razrednega boja in prosijo na obe strani, naj ne streljajo vanje, oni da so nevtralni. Vlada je pa najbolj nevtralna, ona tudi ne mara razrednega boja, zato napravi nevtralno pragmatiko, da bodo nevtralne žene železničarjev lahko kuhale nevtralno repo v nevtralnih loncih pri nevtralnem ognju iz nevtralnega snega, ki bo tako nevtralno gorel, da si ne bo nihče prstov opeknel.

delavska zavarovalnica dobro in pravično urejena, zato naj se ustanovi delavski parlament, v katerem naj delavci sami med seboj in brez vpliva od strani kapitalistov popolnoma svobodno in neodvisno razpravljajo o vseh teh vrstah delavskega zavarovanja in o vseh drugih delavskih zadevah.

Ker je bilo vse to samo v korist delavcev, so bili delavci prisiljeni za vse te potrebe tudi plačati. In plačevali so, čeprav težko in neradi. Plačevali so, saj se jim je kar odtegovalo od zaslužka.

Ko so pa kapitalisti videli denar, jim je bilo žal, da so toliko denarja prepustili delavcem v lastno odločevanje. To je tudi naše, so rekli, delavcu ne pritiče nič več, nego kar potrebuje za življenje. To mu je ostalo, zato je naše. In odredili so, da imajo polovico pravic nad tem denarjem kapitalisti in hoteli so tudi odrediti, da

Če bo kdo razžaljen zaradi te ironije, naj se jezi na tiste železničarje, ki so šli klerikalcem na lim ustanovljati nevtraln organizacijo za razredni boj. Nevtralni razredni boj pomeni namreč prav toliko, kakor vroč sneg. Prstov si pri vročem snegu ne bo nihče opeknel, to je res. Še bolj res je pa, da si tudi tudi večerje ne bo skuhal pri njem.

Nevtralnost je smrt. Še eno leto take nevtralnosti, pa bo vse naše delavstvo tako kuhalo, kakor progovni delavci, katerim še polente ne privoščijo več (včasih je imela vsaka skupina svojega kuharja, zdaj tega ni več, 700 Din na mesec je že toliko, da se vsak delavec lahko v avtomobilu pelje k obedu v hotel).

Vsak delavec ne more delati v vseh sekcijah. A Skupni dom bo imel vsaj evidenco in bo poznal tiste, ki delajo samo v dveh ali treh: v profesionalni in alkoholni, morebiti še tudi v kaki športni, n. pr. v sekciji balinarjev, kvartačev itd. Poznal bo pa tudi tiste, ki delajo za internacionalni napredek vsega delavskega razreda vsak po svoji moči, v sekcijah, za katere se zanimajo resno in vztrajno.

Čakavska sekcija govori rada tudi o prispevkih, češ, saj ne moremo toliko plačevati. Res je tako! Alkohol je drag, karte so drage, pri balinanju se mnogo žrtvuje in takih sekcij je že toliko, da žena svojega moža redkokdaj vidi, njegov zaslužek pa še manj. Samo profesionalni strokovni prispevek je večji, nego v Skupnem domu vsi prispevki skupaj (progresija, sekcijski prispevek in za časopis). Pri nas se jezijo na prispevke le boljše plačani nadsodrugji, ki jim je progresija v želodec. Sekcijski prispevek je le 10 Din mesečno za vse sekcije skupaj in še ta bo odpadel, kadar nas bo 10.000, takrat bo sama progresija dovolj. In če bo časopis dražji, bo tudi večji ter bo dajal delavstvu toliko več izobrazbe.

Iz stranke.

s Trbovlje. Kraj. pol. org. SSJ in KDZ sklicuje svoj redni letni občni zbor za dne 22. novembra t. l. v prostorih g. Počivavška. Dnevni red: poročila funkcionarjev, volitev novega odbora, volitev delegatov za kongres, razno. Udeležba vseh članov dolžnost! — O d b o r.

GARANCIJSKI SKLAD.

Do dne6. XI. 1925 vloženo Din 2595.08
ta teden vloženo Din 147.—
Skupaj Din 2742.08

HRANILNE VLOGE NA 10%.

Stanje 6. XI. 1925 Din 111.848.52
ta teden vloženo Din 1.055.—
Din 112.903.25
ta teden izplačano Din 1.257.—
Stanje Din 111.646.52

imajo tudi polovico glasov v Delavskem parlamentu ali, kakor so ga imenovali po domače, v Delavski zbornici. Toda tu jih je postalo sram. Kaj bi mi hodili v Delavsko zbornico, potem bi še kdo mislil, da smo tudi mi delavci! Spomnili so se na svoje sorodstvo in te so poslali v Delavsko zbornico. Tako so se ne le iznebili nerodnosti, da bi paritetno sedeli skupaj z umazanimi delavci, ampak so bile tudi njih koristi mnogo boljše zastopane. Kapitalistično sorodstvo je izpolnilo vse kapitalistične želje še bolj natanko in — kar je najvažnejše — brez debat, ki bi lahko delavcem odprle oči.

Tako je bilo skoro 4 leta. Ves svet je verjel, da ima delavstvo naše občine svoj parlament in da v njem lahko nemoteno razpravlja o svojih potrebah, križih in težavah, v resnici pa ni bilo nič parlamenta, nič zbornice, nič debat, nič iskanja resnice, pač pa je

pri glavobolu, zobobolu; krepil in osvežuje mišičevje in živce, pa prinese zdravo spanje in novo moč za delo. Odznotraj in odzunaj močnejši, izdatnejši in večjega dejstva kot francosko žganje in najboljši kosmetikum te vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 63 Din, 12 dvojnatih ali 4 specialne

TISKOVNI SKLAD.

Od 1. I. 1925 do 7. XI. 1925

nabrano	Din 4562.35
Neimenovan, Ljubljana	Din 1.—
Ivan Domšek, Hrastnik	Din 5.—
Ivan Prodner, Hrastnik	Din 7.—
Franc Rojnik, Hrastnik	Din 10.—
Neimenovan, Hrastnik, drobiž	Din 4.50
Ivan Kranjc, Trbovlje	Din 5.—
Baldomir Blanc, Hrastnik	Din 10.—
Jakob Smrtnik, Ljubljana	Din 10.—
Andrej Martinšek, Velenje	Din 8.—
Ivan Zlabornik, Crna	Din 5.—
Karl Košec, Zalec, 9. 9.	Din 4.—
Karl Košec, Zalec, 5. 10.	Din 12.—
L. Trobentar, Ruše, 8. 8. preb.	Din 3.50
Ivan Badoko, Ruše	Din 2.—

Skupaj . . . Din 4649.35

(Tiskovni sklad ostane za vselej last skupnosti, vloge v garancijskem skladu se ne morejo dvigniti, dokler ne bo skupnost imela dovolj gotovine, brezobrestne hranilne vloge se pa lahko odpovedo na tri mesece.)

Dopis.

Ruše. (27. X. 1925.) Tukaj se je vršil redni občni zbor podružnice kemičnih delavcev. Udeležba precejšnja. Dnevni red običajen, a površen. Ni čudno, če je delavstvo potem tako brezbržno za svojo usodo, če funkcionarji spijo spanje pravičnega in ne skrbijo, da bi se vršili večkrat poučni sestanki in diskusije. 2 do 3 krat se sniti v letu je po moji pameti pre malo. O dogodkih v organizaciji potem ni pregleda, tudi ne računa o njenem delu in boju. Organizacija mora zaspati, če ni življenja. — Poročal je Golmajer. Njegovo poročilo je napravilo še kolikor toliko dober vtis. Videl sem dosti dobrih in agilnih sodrugov z desnice in leve, ki bi delavskemu pokretu veliko koristili, če bi stale organizacije na zdravih temeljih in bi jih znale pridobiti za sodelovanje. Pridobile bi jih pa, kakor sem že rekel, le z večkratnimi sestanki in diskusijami. Ni res, kakor trdijo nekateri funkcionarji, da delavstvo ni za sestanke. Čim pogosteje bi se vršili, tem več interesa za organizacijo bi delavstvo imelo, tem bolj bi se brigalo in borilo za svojo usodo. Zavednost bi rasla in se širila. Gradiva za diskusije je pa pri današnjem položaju več ko dovolj. Vsa nesporazumljenja bi se na ta način razjasnila in delavstvo bi samo našlo pravo pot iz današnje zmede. Ker je pa nekaterim gospodom v delavskem pokretu za delavstvo samo toliko, da ga uporabljajo za štafazo, zato pa radi vidijo velike zedinjene organizacije — a brez zavednosti. Dosti ovc, dosti volne, zato le vkup!, uboga gmajna! Res je, da le v organizaciji je moč, a ta moč je puhla, če je organizacija brez zavednosti. Kjer ni zavednosti, ni vere v samega sebe, v proletarski razred, tam torej sila nič ne pomaga, ker je ne moremo rabiti. Zavednost pa se bo med nami dvignila, če se držimo načela javnosti, katerega se prej omenjeni gospodje najbolj bojijo. Vse nezaupanje na eni strani in vse tajne spletkarije na drugi strani bi morale s tem nehati. Ker se vse dosedanje organizacije razen »Naprejevi« doslej niso držale načela javnosti, zato ni bilo zaupanja — in v usodnem trenutku razrednega boja ni bilo zavedne proletarske solidarnosti in posledica je bila kapitulacija. Razredni boj, kakor ga vodijo dosedanje organizacije, še nima pogojev za kak uspeh. Trajen uspeh bi si delavstvo zasiguralo le po načinu, kakor ga izvaja skupina okoli »Napreje«, ki je najodličnejši zagovornik delavskega razreda. T.

r Današnji »Napreje« in vse prihodnje do kongresa naj si vsi sodrugji shranijo, ker smo začeli objavljati gradivo za razprave na strankinem kongresu. Kar najbolj predebatirajte vse predloge čimprej, da bo delo na kongresu lahko hitro in uspešno napredovalo.

Poravnajte naročnino!

14. XI. 1925. — 2500.

kapitalistično sorodstvo v svojih konventikih sklevalo, kako bo porabilo delavstvu utrgani denar za svoje sorodstvene namene.

Ko je pa tista mala peščica, ki se ni dala vjeti ne na teror, ne na fraze kapitalističnega sorodstva, objavila poročun in pokazala strmečemu delavstvu, koliko denarja se zbere samo za zbornico in kako se ta denar uporablja, takrat so kapitalistični sorodniki zagnali krik, da je ta peščica izdajalec delavskih koristi, češ, streho nam zažigate nad glavou!

Delavstvo pa zdaj premišljuje, nad čigavo glavo je razpeta ta streha.

Ako piješ 'BUDDHA' čaj, vživaš že na zemlji raj!

Prispevajte za tiskovni sklad!

steklenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih za 250 Din že obenem z zabojem in poštno razpošilja po povzetju lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 252, Hrvatska. Posamezne steklenice Elsafluida po 10 Din se dobe v vseh lekarnah in sorodnih trgovinah.

Mnogo zaslužiti

delati in pridobivati moremo edino le s povsem zdravimi rokami in nogami. Ako se naših udov polote vstrajne bolečine ter začne

trgati, zbadati, bosti in mučiti, tedaj je to velika zapreka pridobivanju. Kako blagodejno se izkažejo v teh težkih urah drgnjenje in umivanje s našim že skoz 27 let priljubljenim, bolečine olajšujočim domačim sredstvom Fellerjevim blagodišečim Elsafluidom! Zelo koristen je pri revmatičnih bolečinah,

Delavci! Zahtevajte po vseh gostilnah in kavarnah „NAPREJ“!

Manufakturna trgovina
J. KUDIŠ - Celje - Gaberje
 priporoča svojo veliko zalogo inozemskega, češkega, angleškega itd. blaga na drobno in debelo po najnižjih konkurenčnih cenah.

TERNO

zadene — kdor kupi vsakovrstno manufakturno blago kakor fine kamgarne, češko sukno, žamete, hlačevine, fine velurje za damske plašče kakor tudi razno blago za otroške plaščke, vsakovrstne cefirje in šifone, barhante in flanele edino pri

PODRUŽNICA: **IVAN KOS** PODRUŽNICA:
Ljubljana **Šiška** **Gorenjsko**
 Sv. Petra cesta 23 Celovška cesta 63 Sredna vas 2

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu in p. n. cenj. odjemalcem vljudno nanznam, da je dospela velika množina finega angleškega in češkega sukna za damske in moške obleke, črno sukno, velurji, double za plašče ter vse krojaške potrebščine. V zalogi imam izgotovljene lepe moške in deške obleke, površnike, modne dolge in kratke plašče ter veliko izbiro

usnjenih sukenj
 do najfinejše kvalitete (Nappa).

Za cenj. nakup se priporoča manufakturna in konfekcijska trgovina

Ivan Mastnak
CELJE, Kralja Petra cesta 15.
 Cene nizke! Solidna postrežba!

Tvornica dežnikov in solnčnikov
L. MIKUŠ, LJUBLJANA
 Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Predno se odločiš

da kupiš obleko, plašč ali sukno, poseti našo detajlno trgovino na Erjavčevi cesti št. 2 nasproti Dramskega gledališča in si oglej **našo bogato zalogo.**

Dobro blago, prvovrstna ročna izdelava in nedosegljivo nizke cene te bodo prepričale, kje edino kupiš najbolje in najceneje! — Državnim nameščencem proti primerni garanciji tudi na obroke.

Konfekcijska tovarna
FRAN DERENDA & CIE., LJUBLJANA.

Premog
-Cebin-
 Wolfova 1-14-16

Es-ka
Jogo
Torpedo
Bianchi
 so le najboljše **kolesa**
 najceneje pri
J. Gorec, Ljubljana
 Palača Ljubljanska kreditna banka in Gosposvetska c. 14.
 Vsi nadomestni deli in oprema.

Jakob Kovač

krojaški mojster
 CELJE, Razlagova ulica 6.
 Cenj. strankam se priporoča za izdelavo vseh vrst oblek do najfinejše izdelave. Vsakovrstno češko in angleško blago stalno v zalogi po zmernih cenah. — Zanesljivemu uradništvu in stalno nameščenemu delavstvu dajem tudi na obroke.

Pristne kranjske klobase in fini trapistovski sir priporoča

KARL LOIBNER, Celje
 Kralja Petra cesta št. 17
 Trgovina špecerije in delikates.
 Za trgovce in gostilničarje popust.

Razširjajte
 in oglašajte v edinem proletarskem listu v „Napreju!“

Čajna Ročka
 črna

močan, plemenit, angleški okusu odgovarjajoči, posebno primeren za uživanje z mlekom ali smetano kot razsutak.

Galanterija! ter modno blago, pletenine, nogavice, sukanec, vezanine, gumbe modne bisere in druge, palice, nahrbtnike, nože, jedilno orodje, škarje itd. se dobi **najugodnejše** pri

Josip Petelinc
 Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika
 Na veliko! ob vodi. Na malo!

Slike za legitimacije
 izdeluje najhitreje fotograf
HUGON HIBŠER
 Ljubljana, Valvazorjev trg

Proletarci!

Gostilne in kavarne, ki nočejo vašega lista, najbrže tudi vašega denarja ne marajo.

Ustrezite jim!

Ostanke

v dolžini 2 do 8 m

20 m močnega cefirja Din 220.—, 20 m trpežnega oksforla Din 250.—, 20 m močne modrovine (druk) Din 240.—, 20 m krasnega parhanta za otroče in ženske obleke Din 300.—, 10 m hlačevine dvojno široke (cajga) za moške obleke Din 395.—, 20 m belega platna Din 200.—, 20 m sirovega platna Din 160.— razpošilja

veletrgovina **R. Stermecki, Celje št. 23**

Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošle vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarne in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupoval, dobi nakupu primerno povrnitev voznje. Naročila čez Din 500.— poštnine prosto. Trgovci en gros cene.

Kdo Vam pomaga

v slabih časih, pri veliki dražnji in pri pomanjkanju denarja?

I. N. ŠOŠTARIČ, Maribor

Aleksandrova cesta šte. 13.

Ker le ta prodaja dobro blago za obleke in perilo po nizki ceni. N. pr. platno po Din 8.—, 9.—, 10.—, 12.— itd. sukno po Din 50.—, 60.—, 70.—, 80.— itd. izgotovljene srajce Din 39.— spodnje hlače Din 24.— nogavice Din 7.—, 8.—. Kdor nima denarja dobi na obroke.

Predno kupite

oglejte si v manufakturni in modni trgovini **Miloš Pšeničnik — Celje.**

Znižane cene in še pri večjem nakupu znaten popust. Postržba solidna! Blago prvovrstno!

Zelo važno za vsakogar!

Novo konfekcijsko tovarno

je ustanovil

v Celju AMERIKANEC v Celju

kjer se izdeluje na poseben ameriški način obleke za moške ženske in otroke gotovo in po meri.

Obleke so izdelane natančno po predpisu kroja, Perilo za moške, ženske in otroke gotovo in po meri.

Obleka, moška, štofasta od Din 350.— naprej. Specialiteta: Moška obleka, po meri narejena, zajamčeno pristna volna samo Din 550.—. Cajgaste moške hlače, močne od Din 45.— naprej. Barhant, flanel in vse drugo blago po najnižji ceni.

Velikanska izbira moških in ženskih štofov.

Oglejte si:

pri **AMERIKANCU, Celje, Glavni trg 10 pri farni cerkvi.**

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v našem listu!

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica šte. 6
 registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine

za šole, Iupanstva in urade, najmoderneje plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA **LITOGRAFIJA**